

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 23CoP/14/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2712205684
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 08. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daša Kontríková
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2712205684.2

Rozhodnutie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Daša Kontríková a členiek senátu: JUDr. Gabriela Brišková a JUDr. Iveta Jankovičová v právnej veci starostlivosti o maloleté deti: 1. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. I. XXXX/X, A., 2. M. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. I. XXXX/X, A. zastúpené kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, deti rodičov, matka: Mgr. I. M., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. I. XXXX/X, A., otec: M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. G. XXXX/XX, A., o zvýšenie výživného, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Skalica č. k. 2P/88/2012 - 186 zo dňa 6. novembra 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvého stupňa sa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom zvýšil výživné otca na maloletého M. zo 60 eur mesačne na 70 eur mesačne od 08.08.2012 do 31.01.2013 a na 80 eur mesačne od 01.02.2013 a na maloletého M. z 50 eur mesačne na 60 eur mesačne od 08.08.2012 do 31.01.2013, na 70 eur mesačne od 01.02.2013 do 31.08.2014 a od 01.09.2014 na 80 eur mesačne splatných k rukám matky vždy do 27. dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku. Nedoplatok otca na výživnom na maloletého M. od 08.08.2012 do 31.10.2014 524 eur a na maloletého M. 534,60 eura súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne na každé z nich, splatných k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Súd zároveň týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 11C 180/2009 zo dňa 10.03.2010 (právoplatný 22.07.2011) v časti výživného na maloleté deti. O trovách konania rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. Po právnej stránke súd rozsudok odôvodnil ustanoveniami § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6, § 75 ods. 1, § 77 ods. 1, § 78 ods. 1, 2, 3 Zákona o rodine. Skutkovo rozsudok odôvodnil tým, že matka maloletých detí sa návrhom vo veci samej domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca na maloletého M. na 120 eur mesačne a na maloletého M. na 100 eur mesačne s účinnosťou od 01.09.2011. Návrh odôvodnila zmenou pomerov na strane maloletých detí, keď maloletý M. začal od 01.09.2011 navštevovať základnú školu a maloletý M. materskú školu v A.. Súd v danej veci rozhodol rozsudkom dňa 16.04.2013 a zvýšil vyživovaciu povinnosť otca na maloletého M. zo 60 eur mesačne na 70 eur mesačne od 01.09.2011 do 31.01.2013 a na 80 eur mesačne od 01.02.2013 a na maloletého M. z 50 eur mesačne na 60 eur mesačne od 01.09.2011 do 31.01.2013, na 70 eur mesačne s účinnosťou od 01.02.2013. Po podaní odvolania ocom maloletých detí odvolací súd uznesením č. k. 23CoP/63/2013-132 zo dňa 29.10.2013 rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie s tým, že súd prvého stupňa nevykonal dostatočné dokazovanie potrebné pre prijatie záverov o opodstatnenosti zvýšiť výživné otca na maloleté deti. Krajský súd v uznesení uviedol, aké dokazovanie má súd prvého stupňa doplniť vo veci samej, čo má výsluchom účastníkov konania zisťovať a následne opätovne vykonané dôkazy vyhodnotiť a prihliadnuť na schopnosť a možnosť otca platiť výživné zo všetkých relevantných hľadísk, z hľadiska jeho veku, zdravotného stavu, dosiahnutej kvalifikácie, doterajšej praxe, možnosti jeho uplatnenia na pracovnom trhu v regióne kde býva, súd

nezohľadní také výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Zoberie do úvahy, že výživné má prednosť pred ostatnými výdavkami povinného rodiča. Prihliadne k tomu, ktorý z rodičov a v akej miere sa o deti osobne stará. Výživné prizná od podania návrhu a len v prípade, ak zistí, že existujú dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré matka nepodal návrh skôr, môže priznať výživné aj za obdobie pred podaním návrhu.

Po doplnení dokazovania súd uzavrel, že matka maloletých detí sa svojim návrhom domáhala zvýšenia výživného aj za obdobie pred podaním návrhu, preto bolo potrebné posúdiť dôvody hodné osobitného zreteľa, čo je podmienkou priznania výživného v zmysle § 77 ods. 1 Zákona o rodine. Matka zvýšenie výživného v období pred podaním návrhu odôvodňovala podstatnou zmenou pomerov na strane maloletých detí, M. je od 01.09.2011 žiakom základnej školy a maloletý M. navštevuje materskú školu. Dôvody uvádzané matkou súd nevyhodnotil ako dôvody hodné osobitného zreteľa, vzhľadom na ustálenú aplikačnú prax súdov v zmysle ktorej sprísňujúca úprava (§ 77 ods. 1 cit. zák.) vyžaduje od oprávneného rodiča, aby podal návrh na zvýšenie výživného na súd bez zbytočného odkladu, po naplnení zákonných podmienok. Za dôvody hodné osobitného zreteľa je potrebné chápať ako výnimočné dôvody, ktoré bránili matke podať návrh bez zbytočného odkladu po tom, ako sa výrazne zmenili pomery na strane maloletých detí súvisiace s ich nástupom do školy a predškolského zariadenia. Takýmito dôvodmi hodnými osobitného zreteľa by mohol byť napr. nepriaznivý zdravotný stav oprávneného rodiča, maloletých detí, resp. preukázanie inej závažnej situácie, ktorá si vyžadovala neodkladné riešenie, čo v danom prípade matka netvrdila. V danom prípade matka nepreukázala dôvody hodné osobitného zreteľa, na základe ktorých by bolo možné určiť výživné za obdobie pred podaním návrhu.

Hmotnoprávnou podmienkou zvýšenia výživného je zmena pomerov. Musí ísť o podstatnú zmenu pomerov buď na strane maloletých detí, alebo na strane ich rodičov, ktoré sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase predchádzajúceho súdneho rozhodnutia. Naposledy bolo o výživnom na maloleté deti rozhodnuté rozsudkom Okresného súdu Senica sp. zn. 11C/180/2009 zo dňa 10.03.2010. V tom čase súd určil otcovi povinnosť platiť výživné na maloletého M. 60 eur mesačne a na maloletého M. 50 eur mesačne. V tom čase bola matka maloletých detí zamestnaná a jej priemerný mesačný čistý zárobok bol 757,27 eura. Okrem toho poberala rodičovský príspevok na maloletého M. 164,22 eura mesačne a prídavky na dve deti. Maloletý M. navštevoval materskú školu a maloletý M., pokiaľ bola matka v práci bol v starostlivosti opatrovateľky. Otec maloletých detí bol zamestnaný a bol zároveň konateľom spoločnosti s ručením obmedzeným, s priemerným čistým zárobkom 267,28 eura. Súd mal preukázané, že k výraznej zmene pomerov prišlo u maloletých detí a to od septembra 2011, keď maloletý M. nastúpil do prvého ročníka ZŠ v A. a maloletý M. začal navštevovať materskú školu. Súd mohol z hore uvedených dôvodov zvýšiť výživné od podania návrhu na súd, od 08.08.2012. Od septembra roku 2012 bol maloletý M. iakom 2. ročníka základnej školy, pričom zvýšené výdaje mala matka hlavne na začiatku školského roku v súvislosti so zakúpením školských pomôcok, zošitov, zaplataenia poplatku za ZRPŠ. Maloletý sa stravoval v škole, za čo mu matka mesačne platila 20 eur a za školskú družinu 7 eur mesačne. Na konci školského roka sa zúčastnil v škole v prírode. V 3. ročníku základnej školy začal maloletý M. navštevovať výtvarný krúžok s polročným poplatkom 27,50 eura, zúčastnil sa plaveckého výcviku, s čím matke vznikli ďalšie výdavky. M. má problémy so zrakom, naposledy mu matka zakúpila okuliare v mesiaci december 2013 za ktoré zaplatila 100 eur. Počas letných prázdnin sa zúčastnil pobytu v detskom športovom klube za poplatok 42 eur. Na strane maloletého M. prišlo k zmene pomerov v súvislosti s jeho nástupom do materskej školy, matka musela platiť stravné, poplatky na ZRPŠ a príspevky do triedneho fondu. M. v materskej škole navštevoval kurz nemčiny, je alergik, denne užíva lieky, za ktoré matka dopláca 30 eur mesačne. Súd uzavrel, že všetky zvýšené výdaje je potrebné premietnuť do výšky výživného otca, ktorý dosahoval čistý zárobok v spoločnosti Y. s.r.o. 284 eur a podľa vyjadrenia otca v sume 350 eur mesačne. V čase, keď sa naposledy určovalo výživné pre maloleté deti otec zarábala 267,28 eura mesačne. Je evidentné, že k zvýšeniu jeho zárobku prišlo len minimálne. Súd v zmysle pokynov odvolacieho súdu zisťoval hospodárenie spoločnosti v rokoch 2011, 2012, 2013 avšak zistil, že daná spoločnosť vykazovala v každom roku stratu z podnikateľskej činnosti. Na strane matky prišlo od posledného súdneho rozhodnutia k zmene jej pomerov, keď v roku 2012 jej vzrástol zárobok o 262 eura. Z takto získaných informácií súd vyhodnotil, že k zvýšeniu vyživovacej povinnosti otca od 08.08.2012 je možné pristúpiť len čiastočne a to o 10 eur na každé z maloletých detí. Súd zvýšil výživné na maloleté deti od 01.02.2013, keď otec uzatvoril pracovný pomer dňa 20.01.2013 so spoločnosťou A. Y. a.s. M., kde jeho

priemerný mesačný čistý zárobok vzrástol na sumu 607 eura mesačne. Súd považoval za primerané zvýšiť od uvedeného obdobia výživné o 10 eur mesačne na každé z maloletých detí, pričom prihliadol zároveň aj na skutočnosť, že k zvýšeniu zárobku prišlo aj na strane matky maloletých detí, ktorá v roku 2013 dosahovala zárobok v sume 1.120,60 eura. Otec maloletých detí ukončil pracovný pomer u spol. A. Y. a.s. M. k 28.02.2014, následne bol od 01.03.2014 vedený v evidencii nezamestnaných, avšak súd na túto skutočnosť neprihliadol, nakoľko mal preukázané, že otec si u zamestnávateľa plnil pracovné povinnosti riadne, v dohode o skončení pracovného pomeru nebol konštatovaný dôvod skončenia pracovného pomeru z organizačných dôvodov na strane zamestnávateľa a preto otec nemal s takýmto spôsobom skončenia pracovného pomeru súhlasiť. Navyše otcovi ani následne nevznikol nárok na vyplatenie odstupného. Súd túto skutočnosť potom vyhodnotil v súlade s ustanovením § 75 ods. 1 druhá veta Zákona o rodine tak, že sa otec vzdal bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania a zárobku. V prípade, ak by zamestnávateľ skončil pracovný pomer s otcom výpoveďou, súd skúmal možnosť, či by sa otec uplatnil v danom regióne, pričom mal preukázané, že spol. T. A. s.r.o. ponúkala voľnú pracovnú pozíciu vo výrobnom procese s predpokladaným čistým zárobkom novoprijatého zamestnanca 500 eur. Od 01.09.2014 nastúpil maloletý M. do prvého ročníka základnej školy, čím matke vznikli ďalšie finančné náklady so zabezpečovaním jeho potrieb, súd preto na maloletého M. zvýšil výživné na sumu 80 eur mesačne. Súd má za to, že takto určené výživné pre maloleté deti je primerané ich odôvodneným potrebám, veku a zdravotnému stavu a zodpovedá možnostiam a schopnostiam rodičov. So zvýšením vyživovacej povinnosti za obdobie od 08.08.2012 do 31.10.2014 vznikol otcovi nedoplatok na výživnom na maloletého M. 524 eur a na maloletého M. 534,60 eura, ktorý súd povolil otcovi splácať v splátkach vo výške 20 eur mesačne na každé z maloletých detí. O trovách konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. a keďže ide o konanie, ktoré mohlo byť začaté aj bez návrhu, účastníkom ich náhradu nepriznal.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie otec maloletých detí. V odvolaní uviedol, že súd prvého stupňa nepreskúmal schopnosti a možnosti platiť tak vysoké výživné, nebolo predložené vyjadrenie školy a predškolského zariadenia, ako maloleté deti chodia oblečené, či chodia čisté a upravené, aká je ich povahová stránka, ale osvojil si iba vyjadrenia matky. Možnosť zamestnania sa so špičkovým v regióne, kde otec žije a kde je miera nezamestnanosti je 12 % je nemožné a nehovoriac už o brigádach. Súd mal preskúmať dôvody, čo navrhovateľka daným podaním návrhu sleduje. Z vyjadrení matky je zrejmé, že sa snaží robiť zo seba martýrku a otca chce finančne zruinovať. Spoločnosť, ktorú mali manželvia počas trvania manželstva, bola zrušená bez likvidácie. Keď sa čakalo iba na úkon výmazu spoločnosti z obchodného registra, matka podala návrh na zrušenie účasti spoločníka spoločnosti nie preto, aby vystúpila zo spoločnosti, ale aby musel otec zaplatiť trovy konania, hlavne trovy právneho zastúpenia. Matka podala bezdôvodný návrh na exekúciu vo veci neplatenia výživného. Súd nepreskúmal skutočnosť a vystavil exekučných titul. Exekútor plnil svoju povinnosť. Námietky nie sú ukončené. V tomto prípade jej išlo tiež len o zaplatenie trov konania. Bolo to v čase, keď otec pracoval v spoločnosti A. Y. A., a.s. M.. Bolo to i pre zamestnávateľa nepríjemné. Nakoniec bol pracovný pomer ukončený. Matke ide iba o to, aby mohla veci riešiť v zmysle trestného zákona. Súd nebral ohľad na majetkové pomery otca, možnosť vyššieho zárobku a tým aj platiť výživné v tak vysokej sume a tiež na diametrálny rozdiel v príjmoch. Súd bol povinný prihliadať na príjem matky a príjem otca a mohol otca zaviazať platiť výživné v zákone stanovenej spodnej hranici sumy od 26 do 30 eur. Súd tiež neskúmal opodstatnenosť vynaložených finančných prostriedkov navrhovateľkou. Súd sa riadil nesprávnym právnym názorom vo veci zvýšenia spätného zvýšenia vyživovacej povinnosti. Ďalšia dôležitá skutočnosť je tá, že otec úplne stratil zamestnanie, zamestnávateľ F., s.r.o. K. skončil s otcom pracovný pomer. Otec pracoval ako vedúci predaja v I. A., dočasne pracoval v M.. Vzhľadom k tomu, že výstavba obchodu v Senici stagnuje a nie je známy termín ukončenia stavby, zamestnávateľ s otcom ukončil pracovný pomer. Zostávajúca časť podporného obdobia končí 15.12. tohto roku. Otec bude odkázaný na sociálne dávky približne 60 eur. Rozhodnutie otec zatiaľ nedostal. Otec si márne zháňa akúkoľvek prácu. Pracovný pomer s uvedenou spoločnosťou trval od 11.08.2014 do 19.11.2014, otec priložil dohodu o skončení pracovného pomeru, oznámenie ÚPSVaR o zaradení do evidencie uchádzačov o zamestnanie, rozhodnutie Sociálnej poisťovne Senica. Otec poukázal na to, že každý občan tohto štátu má právo na dôstojný život, má právo byť nezamestnaný a má právo zarábať pod 1.000 eur mesačne. Tieto práva sú zaručené ústavou a žiadny súd nemôže spôsobiť svojím rozhodnutím takú finančnú ujmu, ktorá by postavila účastníka konania pod hranicu chudoby. Súd prvého stupňa sa riadil nesprávnym právnym názorom, neprihliadol na finančné možnosti a schopnosti otca platiť výživné

v tak vysokej čiastke, preto otec navrhol, aby odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa na nové konanie a rozhodnutie a následne aby bol návrh o zvýšenie výživného ako neopodstatnený zamietnutý.

K odvolaniu otca sa vyjadrila matka maloletých detí podaním doručeným súdu 03.03.2015. Vo vyjadrení uviedla, že z odvolania je zrejmé, že otec netuší, aké náklady sú spojené s výchovou a výživou ich detí, pretože vôbec nejaví záujem o deti a nie len že ich nenavštevuje, ale im ani nepošle pozdrav k narodeninám, meninám alebo Vianociam. Deti vyrastajú bez toho, aby vedeli čo je to otec. Otec nikdy nemal zodpovednosť nielen za domácnosť, ale ani za deti, preto sa s ním matka rozviedla. Zamestnávateľov často menil, občas nepracoval vôbec, náklady na živobytie z veľkej časti znášala matka avšak otec sa nikdy neobmedzoval vo svojich výdajoch, fajčil drahé cigarety, pil drahé nápoje, jedol drahé potraviny. Všade chodil výlučne autom. Na svoje pohodlie nikdy nedal dopustiť. Matka počas celého konania poukazovala na to, že otec veľmi často menil zamestnanie, bolo to z dôvodu jeho pohodlnosti, neochoty sa adaptovať, konfliktnej povahy a nezodpovednosti. Otec má všetky predpoklady, aby sa znovu zamestnal a plnil si svoju vyživovaciu povinnosť. Príjmy matky nestačia na to, aby zabezpečovala potreby maloletých detí. Z vedených dôvodov matka navrhla, aby odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, ďalej len O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 O.s.p.), oprávnenou osobou, účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ v odvolaní vo veci samej podľa obsahu použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p.), preskúmal rozhodnutie v napadnutej časti úpravy výkonu rodičovských práv bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania (§ 212 ods. 1 písm. a) v spojení s § 81 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený min. 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu (§ 156 ods. 3 v spojení s § 211 ods. 2 O.s.p.) a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň ako sa vyvesil na úradnej tabuli (§ 21 ods. 2 vyhl. č. 543/2005 Z.z.) a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné priznať úspech, keďže rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny.

Odvolací súd v celom rozsahu preberá súdom prvého stupňa riadne zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie podmienok na zvýšenie výživného a pretože v celom rozsahu súhlasí i s jeho právnymi závermi vo veci, s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. odkazuje na správne písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchyliť a nemôže vyhovieť odvolateľovi.

Predmetom konania vedeného na súde prvého stupňa bolo zvýšenie výživného na návrh matky na maloletého M. zo 60 eur na 120 eur mesačne a na maloletého M. z 50 eur na 100 eur mesačne. Matka navrhla zvýšiť výživné na maloleté deti od 1.9.2011, kedy u nich došlo k podstatnej zmene pomerov, od kedy maloletý M. nastúpil do školy a M. do škôlky. Matka podala návrh na začatie konania 08.08.2012. Naposledy bolo o výživnom rozhodnuté rozsudkom okresného súdu Senica zo dňa 10.03.2010 sp. zn. 11C 180/2009.

V zmysle uznesenia odvolacieho súdu zo dňa 29.10.2013 č.k. 23CoP/63/2013-132 bolo potrebné opätovne rozhodnúť o zvýšení výživného na maloleté deti, po doplnení potrebného dokazovania. Súd po vykonaní ďalšieho dokazovania, v súlade s odôvodnením uznesenia odvolacieho súdu zvýšil výživné na maloletého M. zo 60 eur mesačne na 70 eur mesačne od 08.08.2012 do 31.01.2013 a na 80 eur mesačne od 01.02.2013 a na maloletého M. z 50 eur mesačne na 60 eur mesačne od 08.08.2012 do 31.01.2013, na 70 eur mesačne od 01.02.2013 do 31.08.2014 a od 01.09.2014 na 80 eur mesačne splatných k rukám matky vždy do 27. dňa v mesiaci od právoplatnosti rozsudku. Nedoplatok otca na výživnom na maloletého M. od 08.08.2012 do 31.10.2014 524 eur a na maloletého M. 534,60 eur súd povolil otcovi splácať v splátkach po 20 eur mesačne na každé z nich, splatných k rukám matky spolu s bežným výživným, pod následkom straty výhody splátok. Súd zároveň týmto zmenil rozsudok Okresného súdu Senica č. k. 11C 180/2009 zo dňa 10.03.2010 (právoplatný 22.07.2011) v časti výživného na maloleté deti. Súd rozsudok odôvodnil tým, že nemohol priznať zvýšené výživné za

obdobie pred podaním návrhu vo veci samej, pretože matka neuviedla žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa, prečo nepodala návrh včas, pri podstatnej zmene pomerov na strane maloletých detí. Súd zvýšil výživné na maloleté deti od podania návrhu matkou. Prihliadol hlavne na podstatnú zmenu pomerov u maloletých detí, M. začas navštevovať 1. ročník základnej školy a M. začal chodiť do škôlky. M. chodí na výtvarný krúžok s polročným poplatkom 27,50 eura, má problémy so zrakom, naposledy mu matka kúpila okuliare v 12/2013 za 100 eur. Počas letných prázdnin sa zúčastnil pobytu v detskom športovom klube za poplatok 42 eur. M. matka platí v materskej škole stravu, poplatky na ZRPŠ a príspevky do triedneho fondu, kurz nemčiny, plavecký výcvik, je alergik, denne užíva lieky, za ktoré matka dopláca 30 eur mesačne.

Otec odvolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f) O.s.p., nezohľadnil možnosti a schopnosti otca platiť tak vysoké výživné. Otec nemá žiaden majetok, nemá dostatočný príjem na to, aby platil na obidve deti 160 eur mesačne. Toho času je nezamestnaný, posledný pracovný pomer ukončil. Matka má majetok, zarába dostatočne veľa na to, aby platila viac, otec môže platiť na jedno dieťa od 26 do 30 eur mesačne. Matke detí ide len o to, aby otca finančne zruinovala. Otec má právo na dôstojný život, má právo byť nezamestnaný a má právo zarábať menej ako 1.000 eur mesačne.

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa v konaní o zvýšenie výživného a nedoplatku na zročnom výživnom. Odvolací dôvod v zmysle § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. je daný, ak súd prvého stupňa posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo právnu normu, síce správne určenú, nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom pre vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa, že zvýšené výživné tak, ako je vyššie uvedené je v súlade so stanovenými zásadami pre zvýšenie výživného na maloleté deti a zohľadňuje podstatnú zmenu pomerov na strane maloletých detí, ich oprávnené potreby a možnosti a schopnosti oboch rodičov. Na strane povinného otca malo podľa jeho tvrdení dôjsť k podstatnej zmene pomerov v tom, že stratil zamestnanie, je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce. Pred tým, ako sa stal otec nezamestnaným, pracoval v spoločnosti F. s.r.o., zarábal 481 eur mesačne, (ešte pred týmto zamestnávateľom v spoločnosti A. Y. a.s. M., s čistým mesačným zárobkom 607 eur). Z výpovedí otca počas konania vyplýva, že často strieda zamestnania, v jednej práci vždy vydrží len niekoľko mesiacov. V období keď nepracoval sa prihlásil na úrad práce ako nezamestnaný. Vo výpovedi na pojednávaní 06.11.2014 (č. l.) 184 uviedol, že pracuje v spoločnosti F. s.r.o. (od 11.08.2014), pracovnú zmluvu má do 15.01.2015 a bolo mu povedané, že pracovná zmluva by mala byť predĺžená. V odvolaní doručenom súdu 19.12.2014 už otec tvrdí, že stratil zamestnanie, príkladá dohodu o skončení pracovného pomeru zo dňa 19.11.2014 a ako dôvod ukončenia pracovného pomeru uvádza problémy na strane zamestnávateľa. Z uvedeného však možno vyvodíť záver, že konanie otca je účelové, s cieľom vyhnúť sa plateniu výživného. Otec žiadnym spôsobom nepreukázal, že by nemohol zostať pracovať u uvedeného zamestnávateľa, uzavretá dohoda o skončení pracovného pomeru nenasvedčuje tvrdeniam otca, že by musel z práce odísť. Aj v období pred týmto pracovným pomerom otec pracoval v spoločnosti A. Y. a.s. M., od 20.01.2013, s čistým mesačným príjmom 607 eur, pracovný pomer ukončil 28.02.2014, opäť dohodu, ktorá nepreukazuje otcom tvrdenú skutočnosť na pojednávaní dňa 03.07.2014 (č.l.148), že by s ním bol ukončený pracovný pomer z dôvodu potreby personálnej zmeny na strane zamestnávateľa a že by otec s ukončením pracovného pomeru nesúhlasil. Konanie otca preto možno vyhodnotiť tak, že sa bez dôležitého dôvodu vzdal výhodnejšieho zamestnania, zárobku (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine) Pri stanovení vyživovacej povinnosti je vždy potrebné vychádzať z možností a schopností povinného rodiča. Možnosti sú chápané ako objektívna kategória a schopnosti ako subjektívna kategória. Konkrétne je vždy potrebné zohľadniť vek, zdravotný stav, vzdelanie, manuálne zručnosti, pracovné návyky povinného rodiča ale aj situáciu na pracovnom trhu, nezamestnanosť v regióne, kde povinný rodič býva a pod. Otca maloletých detí je potrebné považovať za zdravého muža

vo veku 40 rokov (žiadne zdravotné ťažkosti, ktoré by mu bránili pracovať nepreukázal), s ukončeným stredoškolským vzdelaním, má ukončenú obchodnú akadémiu. Aj keď v okrese Senica, kde býva, je približne 11 % -ná nezamestnanosť (podľa údajov na internete), tento okres je blízko Trnavy a Bratislavy, kde je nezamestnanosť podstatne nižšia (8 a 5 %). Bude potrebné zo strany otca správať sa zodpovedne a vyvinúť väčšie úsilie pri hľadaní si zamestnania, aby bol schopný získať príjem a platiť zvýšené výživné v súdom určenej výške. V prejednávanej veci je možné uzavrieť, že otec nepreukázal žiaden zo subjektívnych ani objektívnych dôvodov tak, ako je hore uvedené, aby bolo možné dospieť k záveru, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach platiť v súčasnosti výživné vo výške 160 eur na obidve deti. Je pravdou, že otec má určité práva, ktoré mu zaručujú právne predpisy (byť nezamestnaný a právo na slušnú životnú úroveň), ale otec má aj povinnosti, zabezpečiť potreby svojich maloletých detí (§ 62 ods. 1 Zákona o rodine) a tejto povinnosti otca zodpovedá právo maloletých detí na úhradu ich potrieb. Rovnako matka maloletých detí má právo, aby bolo v konaní prihladené na jej osobnú starostlivosť o maloleté deti (§ 62 ods. 4 Zákona o rodine), pretože otec sa o deti vôbec nezaujíma, nekontaktuje sa s nimi, nestretáva sa s nimi, všetky potreby detí zabezpečuje matka. Skutočnosť, že otec o deti nejaví záujem, by mala byť kompenzovaná tým, že otec platí vyššie výživné (ako matka). V danej veci tomu tak nie je, lebo otec nepracuje tak, aby zabezpečoval potreby detí v rozsahu ich základných a ďalších potrieb.

Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že odôvodnené potreby dieťaťa môžu byť rôzne podľa okolností každého jednotlivého prípadu. Sú závislé predovšetkým od veku a zdravotného stavu dieťaťa, od jeho fyzickej a duševnej vyspelosti, spôsobu a rozsahu jeho prípravy na budúce povolanie a ďalších okolností. Výživné pre dieťa nemá slúžiť len na uspokojovanie všetkých jeho najzákladnejších hmotných potrieb (jedlo, bývanie, ošatenie, obuv) ale aj ďalších odôvodnených potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj dieťaťa (vzdelávanie, prípravu na povolanie, kultúrne, športové, rekreačné potreby a pod.). Za odôvodnené potreby dieťaťa možno považovať aj tvorbu úspor. Vykonaným dokazovaním súdom prvého stupňa bolo preukázané, že maloletý M. a M. majú bežné potreby, primerané deťom vo veku jedenásť a sedem rokov. Pri určení výživného vo výške 80 eur na každého zo synov pripadá na deň 2,66 eura, z čoho matka maloletých detí nebude schopná zabezpečiť ani len ich najzákladnejšie životné potreby a bude musieť prispievať minimálne dvojnásobnou sumou, aby ich potreby zabezpečila. Ak otec môže len na pohonné hmoty vynakladať mesačne od 230 - 250 eur (podľa výpovede na pojednávaní 06.11.2014 č. I. 184), môže aj na každé maloleté dieťa platiť výživné 80 eur mesačne. Tak vysokú sumu vynakladanú otcom na pohonné látky mesačne v situácii, keď otec tvrdí, že nemá z čoho platiť výživné, je možné považovať za výdavok, ktorý nie je nevyhnuté vynaložiť a nezobrať ho do úvahy (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutých častiach o určení výživného, o povinnosti otca zaplatiť náhradu trov konania štátu a o náhrade trov konania účastníkov podľa § 219 ods. 1 O.s.p. z dôvodu vecnej správnosti potvrdil.

O trovách odvolacieho konania sa rozhodlo s poukazom na ust. § 224 ods. 1 za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Tento rozsudok bol prijatý v odvolacom senáte počtom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.